

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 348/2018-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. mája 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Lubomírom Müllerom, euroadvokátom, Symfonická 1496/9, Praha, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 23 Tos 32/2018-159 z 3. apríla 2018, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného usadeným euroadvokátom JUDr. Lubomírom Müllerom, ktorou namieta porušenie svojich základných

práv podľa čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 23 Tos 32/2018-159 z 3. apríla 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2.1 Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 1 T 23/60 z 8. novembra 1960 bol sťažovateľ uznaný vinným z trestného činu vyháňania sa služobnej povinnosti podľa § 270 ods. 1 písm. b) zákona č. 86/1950 Sb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), pretože 10. októbra 1960 odmietol po prevedenej lekárskej prehliadke a prezentácii vo vojenskom útvare 6199 Prešov obliecť si vojenskú rovnošatu a vykonávať vojenské cvičenie so zbraňou v ruke s odôvodnením, že mu to ako príslušníkovi náboženskej sekty „Svedkovia Jehovovi“ nedovoľuje jeho náboženská viera. Bol za to odsúdený podľa § 270 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov nepodmienečne. Zároveň mu bola na dobu výkonu trestu odňatia slobody uložená strata čestných práv občianskych.

Uznesením Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne sp. zn. To 125/60 z 30. novembra 1960 boli zamietnuté odvolania sťažovateľa a jeho otca proti už uvedenému rozsudku ako nedôvodné.

2.2 Uznesením Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 1 Rtv 135/1990 z 31. januára 1991 bol podľa § 9 a § 14 ods. 1 písm. f) zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov zrušený výrok o treste v už uvedenom rozsudku, pričom boli zrušené aj ďalšie rozhodnutia na zrušenú časť rozsudku obsahovo nadväzujúce.

Rozsudkom Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 1 Rtv 135/1990 z 5. marca 1991 bol sťažovateľ pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 1 T 23/60 z 8. novembra 1960 odsúdený podľa § 270 ods. 1 a § 30 ods. 1 Trestného zákona k trestu odňatia slobody na jeden mesiac.

2.3 Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 5 Nt 37/2015 z 18. marca 2016 bola podľa § 400 ods. 1 a § 394 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení

neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) povolená obnova konania vo veci už uvedených odsúdení, pričom súd prvého stupňa zrušil výroky o vine a treste v týchto rozhodnutiach a zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 Tos 40/2016 z 8. augusta 2016 bolo už uvedené uznesenie o povolení obnovy konania podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušené a súdu prvého stupňa bolo uložené, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

2.4 Uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 5 Nt 37/2015 z 3. marca 2017 bolo podľa § 400 ods. 1 a § 394 ods. 1 Trestného poriadku vyhovievané návrhu na povolenie obnovy konania v už uvedenej trestnej veci, pričom boli zrušené výroky o treste v rozsudku Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 1 T 23/60 z 8. novembra 1960 v spojení s uznesením Vyššieho vojenského súdu v Trenčíne sp. zn. To 125/60 z 30. novembra 1960 a v rozsudku Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 1 Rtv 135/1990 z 15. marca 1991, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 Tos 48/2017 z 15. mája 2017 bolo už uvedené uznesenie zrušené podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku v celom rozsahu a súdu prvého stupňa bolo uložené, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

2.5 Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sp. zn. 23 Tos 32/2018 z 3. apríla 2018 okrem iného skonštatoval: „*Napokon bolo uznesením súdu prvého stupňa rozhodnuté tak, že podľa § 394 ods. 2 Trestného poriadku per analógiám s poukazom na § 1 zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov bola povolená obnova konania v rehabilitačnej veci odsúdeného sťažovateľa vedenej na bývalom Vojenskom obvodovom súde Prešov pod sp. zn. 1 Rtv 135/1990. Podľa § 400 ods. 1 Trestného poriadku per analógiám súd prvého stupňa zároveň zrušil uznesenie Vojenského obvodového súdu Prešov sp. zn. 1 Rtv 135/1990 z 5. marca 1990.*“

3. Sťažovateľ v sťažnosti nespochybňuje právo nadriadeného súdu nariadiť, aby bola vec prejednaná v inom zložení senátu, nesúhlasí iba s dôvodmi, ktorými krajský súd

odôvodnil svoje rozhodnutie. Naopak, sťažovateľ sa stotožňuje s postupom prvostupňového súdu, ktorý podľa sťažovateľa nezadal žiaden dôvod k odňatiu veci, preto namieta porušenie svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 38 ods. 1 listiny a čl. 48 ods. 1 ústavy.

4.1 Sťažovateľ ďalej tvrdí, že opakované vracanie veci krajským súdom prvostupňovému súdu znamená porušenie práva na rozhodnutie v primeranej lehote a bez prieťahov, preto namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 48 ods. 2 ústavy.

4.2 Vzhľadom na to, že ani po 29 mesiacoch od podania návrhu na obnovu konania sťažovateľ nemá k dispozícii právoplatné rozhodnutie prvostupňového súdu, uplatňuje si aj primerané zadosťučinenie, ktoré s poukazom na judikatúru ústavného súdu vyčíslil na sumu 1 000 €.

5. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol:

„1. Výrokom č. 2 uznesenia Krajského súdu Trenčín zo dňa 3. 4. 2018 č. k. 23Tos/32/2018-159 bolo porušené právo sťažovateľa na

- zákonného sudcu podľa čl. 38 odst. 1 Listiny a čl. 48 odst. 1 Ústavy;

- prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 odst. 1 Dohovoru;

- prejednanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 38 odst. 2 Listiny a čl. 48 odst. 2 Ústavy.

2. Výrok č. 2 uznesenia Krajského súdu Trenčín zo dňa 3. 4. 2018 č. k. 23Tos/32/2018-159 sa zrušuje.

3. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 1.000 eur, ktoré je Krajský súd Trenčín povinný zaplatiť sťažovateľovi poštovou poukážkou do miesta jeho bydliska do 30 dní od doručenia tohto nálezu.

4. Sťažovateľovi sa podľa advokátskej tarify priznáva náhrada trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd Trenčín povinný vyplatil na účet právneho zástupcu

sťažovateľa v [REDAKT], č. účtu: [REDAKT]
[REDAKT], do 30 dní od doručenia tohto nálezu.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7.1 Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

7.2 Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 38 ods. 1 a 2 listiny, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu.

9. Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

11. Podľa čl. 38 ods. 1 listiny nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon.

12. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

14. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

II.A K namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu

15. Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým napáda odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu týkajúce sa zdôvodnenia, aby vo veci znova rozhodol prvostupňový súd v inom zložení senátu. Sťažovateľ sa domnieva, že zmeny v právnych názoroch prvostupňového súdu mali reflektovať postup českých súdov, ktoré sťažovateľovi poskytli úplnú rehabilitáciu vo vzťahu k jeho odsúdeniu českými súdmi z roku 1953 z rovnakého dôvodu a na základe rovnakej právnej kvalifikácie ako odsúdenie slovenskými súdmi v roku 1960. Sťažovateľ taktiež polemizuje s názorom krajského súdu týkajúcim sa aplikácie zásady „*ne bis in idem*“ a vzťahom medzi rehabilitáciou a obnovou konania. Sťažovateľ aj vzhľadom na uvedené zastáva názor, že v danom prípade sa prvostupňový súd nedopustil konania, ktoré by odôvodňovalo odňatie veci pôvodnému senátu, a preto toto odňatie predstavuje porušenie jeho základného práva na zákonného sudcu.

16. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vo vzťahu k výroku, ktorým nariadil, aby bola vec znovu prejednaná a aby o nej bolo rozhodnuté v inom zložení senátu, uviedol:

«K veci je pre zovšeobecnenie potrebné úvodom uviesť, že návrh odsúdeného [REDAKOVANÉ] na povolenie obnovy konania bol dňa 8. 12. 2015 podaný prostredníctvom svojho obhajcu po tom, čo vo vzťahu k jeho vyššie uvedenému odsúdeniu vojenskými súdmi v roku 1960 bola uskutočnená na jeho návrh súdna rehabilitácia podľa zák. č. 119/1990 Zb. vojenskými súdmi v roku 1991. Odsúdený svojím návrhom na mimoriadny opravný prostriedok chcel dosiahnuť „priaznivejšie“ rozhodnutie, než ktorým rozhodnutím bola právoplatne ukončená jeho súdna rehabilitácia.

V tejto súvislosti senát nadriadeného súdu opakovane pripomína, že vyššie uvedený zákon o súdnej rehabilitácii a jeho uplatnenie v rozhodovaní súdov je tým osobitným právnym nástrojom (pozri rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. US 161/2014 zo dňa 13. 3. 2014) ktorého účelom je napravenie „krívd“ v súdnych rozhodnutiach za skutky spáchané v období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990.

Taktiež v tejto konkrétnej veci uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23Tos/40/2016 zo dňa 8. 8. 2016 už senát nadriadeného súdu podrobne vysvetlil svoj právny názor na možnosť použitia mimoriadneho opravného prostriedku - obnovy konania len na nedostatky skutkové a nie právne.

Preto použitie obnovy konania na eventuálnu možnosť nápravy „krívd“ (podľa subjektívneho názoru odsúdeného) tam, kde už došlo k vykonaniu súdnej rehabilitácie, môže byť len veľmi výnimočné. V predmetnej veci pritom o takýto prípad ani nejde a v súčasnosti už skutkovo ani nejde o porušenie zásady „ne bis in idem“.

Súd prvého stupňa svojimi opakovanými tromi rozhodnutiami o návrhu na povolenie obnovy konania sa vyššie uvedenými právnymi úvahy vôbec neriadil. Vo svojom prvom rozhodnutí (dňa 18. 3. 2016) povolil obnovu konania za súčasného zrušenia výroku o vine a trestoch (pôvodné odsudzujúce rozhodnutia a rehabilitačné rozhodnutia) z dôvodu porušenia zásady „ne bis in idem“. Vo svojom druhom rozhodnutí (dňa 3. marca 2017) znovu povolil obnovu konania, avšak za súčasného zrušenia len výroku o trestoch (pôvodné odsudzujúce rozhodnutie a rehabilitačné rozhodnutie). Z nejasného odôvodnenia tohto rozhodnutia sa len možno domnievať, že opäť dôvodom pre takéto rozhodnutie je porušenie zásady „ne bis in idem“. Napokon vo svojom treťom rozhodnutí v tejto veci súd prvého stupňa znovu povolil obnovu konania, avšak už len v rehabilitačnej veci odsúdeného [REDAKOVANÉ] vedenej na Vojenskom obvodovom súde Prešov pod sp. zn. 1Rtv 135/90 za súčasného zrušenia uznesenia Vojenského obvodového súdu Prešov, sp. zn. 1Rtv 135/90 zo dňa 5. 3. 1990 (správne malo byť uvedené dňa 31. 1. 1991). Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že doposiaľ bola uskutočnená iba čiastočná súdna rehabilitácia odsúdeného podľa zák. č. 119/1190 Zb. a súd prvého stupňa per analógiám rozhodol o povolení obnovy konania, aby mohlo dôjsť k ďalšiemu vykonaniu prieskumného konania podľa zák. č. 119/1990 Zb.

Už z výrokových častí vyššie uvedených troch rozhodnutí súdu prvého stupňa vyplýva, že súd prvého stupňa postupne „mení“ svoj rovnaký názor na povolenie obnovy konania z pohľadu dopadov tohto mimoriadneho opravného prostriedku na doterajšie odsudzujúce súdne rozhodnutia (vina a tresty, len tresty, „nové prieskumné konanie“).

Súd prvého stupňa pritom ani v poslednom preskúmanom rozhodnutí prakticky dostatočne a zrozumiteľne „neodôvodnil“ svoje rozhodnutie, pričom sa argumentáciou

senátu nadriadeného súdu uvedenom vo vyššie uvedených rozhodnutiach opätovne nevysporiadal. Tu má senát nadriadeného súdu na mysli v súčasnosti už neexistenciu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, ktoré by zakladalo porušenie zásady „ne bis in idem“. Taktiež uskutočnená súdna rehabilitácia už prakticky „bráni v jej pokračovaní“ prostredníctvom obnovy konania.

Z takto rozvedených dôvodov nadriadený súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Súčasne vzhľadom na vyššie uvedené výhrady k rozhodnutiu súdu prvého stupňa - opakované nevysporiadanie sa s názorom senátu nadriadeného súdu, dospel senát nadriadeného súdu k rozhodnutiu o „odňatí“ veci tomuto senátu.

V novom konaní bude musieť iný senát súdu prvého stupňa znovu na verejnom zasadnutí vykonať potrebné dokazovanie. Pri svojom rozhodnutí bude musieť pritom vysporiadať sa aj s právnymi úvahami a názormi vyslovenými senátom nadriadeného súdu vo všetkých (troch) rozhodnutiach v tejto veci.»

17. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd [čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy (napr. I. ÚS 13/00, I. ÚS 49/01)].

18. Ústavný súd nie je vzhľadom na svoje ústavné postavenie zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo zisteného skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z ústavného postavenia ústavného súdu

a jeho funkcií možno vyvodit', že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

19. Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodit' z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci, a preto z týchto hľadísk posudzoval ústavný súd aj sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu.

20.1 Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) zákonným sudcom je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte.

20.2 Podľa § 3 ods. 4 zákona o súdoch zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

21.1 Podľa § 194 ods. 4 Trestného poriadku súd rozhodujúci o sťažnosti môže, ak to pokladá za nevyhnutné, nariadiť, aby vec bola znovu v prvom stupni prejednaná a bolo o nej rozhodnuté v inom zložení senátu alebo iným súdom toho istého druhu a toho istého stupňa v jeho obvode.

21.2 Podľa § 194 ods. 5 Trestného poriadku orgán, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil nadriadený orgán, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie tento orgán nariadil.

22. Ústavný súd už vo viacerých svojich doterajších rozhodnutiach vyslovil, že za zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy zásadne treba považovať toho, kto bol určený na prerokovávanie veci v súlade s rozvrhom práce súdu. Ak však nastanú okolnosti odôvodňujúce presun takto pridelenej veci (resp. agendy) na iného sudcu pre dôvody uvedené v právnom predpise, tak aj sudcov, ktorým boli veci následne pridelené, treba takisto považovať za zákonných sudcov podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (II. ÚS 87/01, II. ÚS 118/02, III. ÚS 90/02, III. ÚS 295/08, III. ÚS 277/2010).

23. Postup krajského súdu, ktorý v súlade s § 194 ods. 4 Trestného poriadku rozhodol, aby bola vec znovu prejednaná a bolo o nej rozhodnuté v inom zložení senátu nemožno preto hodnotiť ako porušenie základného práva účastníka súdneho konania podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Krajský súd v napadnutom uznesení zhrnul svoj právny názor v predmetnej právnej veci a poukázal na to, že v priebehu konania sa týmto jeho záväzným právnym názorom prvostupňový súd opakovane neriadil (bod 16). Ustanovenie § 194 ods. 5 Trestného poriadku v danom prípade nemalo dostatočný efekt, preto krajský súd po štvrtom zrušení rozhodnutia prvostupňového súdu pristúpil k odňatiu veci doterajšiemu senátu prvostupňového súdu. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd toto svoje rozhodnutie dostatočne jasne a zrozumiteľne odôvodnil a svojím postupom v súlade so zákonom v tomto prípade nemohol porušiť právo sťažovateľa na zákonného sudcu.

24. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. čl. 38 ods. 1 listiny neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení, a preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.B K namietanému porušeniu základného práva na prejednanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote

25. V ďalšej časti svojej sťažnosti sťažovateľ namietal, že opakované zrušovanie prvostupňových rozhodnutí krajským súdom a následné vracanie veci na opätovné prejednanie a rozhodnutie spôsobilo porušenie jeho základného práva na prejednanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote. V petite svojej sťažnosti sťažovateľ namietal, že porušenie bolo spôsobené napadnutým uznesením, nenamietal však, že toto porušenie bolo spôsobené postupom predchádzajúcim vydaniu napadnutého uznesenia krajského súdu.

26. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov nemôže dôjsť samotným rozhodnutím konkrétneho orgánu verejnej moci, ale len jeho postupom (nečinnosťou, nesprávnym postupom a podobne). Z uvedeného vyplýva, že v prípadoch, ak sťažovateľ namietal porušenie tohto práva konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu, nie jeho postupom, ústavný súd takú sťažnosť odmietne z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. III. ÚS 258/05, III. ÚS 337/08).

27. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah, predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Úlohou ústavného súdu nie je následné „opravovanie“ sťažností podaných kvalifikovaným právnym zástupcom v rámci povinného právneho zastúpenia v konaniach o individuálnych sťažnostiach sťažovateľov. Ak v danej

veci sťažovateľ namietal, že k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov došlo napadnutým uznesením krajského súdu, a nie jeho postupom, bolo potrebné jeho sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

28. Ústavný súd na záver poznamenáva, že opätovné zrušovanie rozhodnutí prvostupňového súdu a vracanie mu predmetnej veci na ďalšie konanie a rozhodnutie bolo spôsobené neefektívnou a nesústredenou činnosťou prvostupňového súdu, nie však činnosťou krajského súdu, proti ktorého rozhodnutiu bola sťažnosť podaná.

29. Po odmietnutí sťažnosti ako celku už bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2018